

Сабақтың тақырыбы: Амнезия

- **Амнезия** (юнанша *Ἀμνησία* – ұмытшақтық, есінен айрылу) еске түсіру және есте сақтау қабілетінің жоғалуы нәтижесінде адам жадының нашарлауы немесе жойылуы.

Амнезия :

- *үдемелі амнезия,*
- *бекімелі амнезия,*
- *ретроградтық амнезия*
- *антероградтық амнезия* болып бөлінеді.

- **Үдемелі амнезияға** шалдыққан адам көргенін тез ұмытып қалады. Бірте-бірте алдында болған жағдайларды да ұмытып, зердесінен біржолата шығарады. Мұндай сырқат ессіз күй, терең ұйқыға кету (**сопор**), паталогиялық **маскүнемдік** салдарынан болады.
- Бекімелі амнезияға ұшыраған адам жаңалықтарды сол бойда қабылдай алмайды. Бірақ бұрынғы және кейінгі зердесі сақталады. Ол, көбінесе, **Корсаков психозы**, иіс газымен улану, бастан жарақаттану салдарынан болады.
- Ретроградтық амнезия психикалық ауру кезінде пайда болады. Онда адам не істегенін ұмытып қалады.
- Ал антеретроградтық амнезияға шалдыққан адам аурудан кейінгі жағдайды ұмытады.

I. Амнезияның себептері

- Органикалық (атап айтқанда, бас жарақаты, органикалық ми ауруы, алкоголизм, ұйықтау таблеткалары немесе басқа заттармен улану)
- Психологиялық (мысалы, психикалық жарақаттар туралы естеліктерді репрессиялау). Мұндай амнезия психогенді деп аталады.

II. Амнезия түрлері

- 1. Ретроградтық амнезия - пациент амнезияның басталуынан бұрын болған оқиғаларды есінде сақтамайды.
- 2. Антероградтық амнезия - науқас аурудың басталуынан кейінгі оқиғаларды еске түсіру мүмкіндігін жоғалтады (мысалы, жарақат немесе стресс арқылы). Сонымен қатар, ол бұрынғы барлық нәрсені есте алады. Науқас қалыпты уақытша аймаққа және әсіресе гиппокампаға зиян келтіргенде ретроград пен антерограда амнезиясына ұшырауы мүмкін.
- 3. Фиксация амнезиясы - ағымды (бірнеше минуттан артық) оқиғалар үшін еске түсірудің бұзылуы. Корсаков синдромының компоненті.

- 4. Травматикалық амнезия - бастың жарақаттануы (басының құлауы, инсульт) нәтижесінде амнезия. Травматикалық амнезия жиі уақытша болады.
- 5. Корсаков синдромы - мидағы В1 витаминінің жетіспеушілігінен ауыр антропограда және ретроградтық амнезия. Себебі көп жағдайда маскүнемдік, алайда басқа нәрселер, мысалы, жеткіліксіз тамақтану, бірдей синдромға әкелуі мүмкін.

- 6. Диссоциацияланған амнезия - бұл жеке өмірінен алынған деректерді ұмытқан амнезия, бірақ еске алу әмбебап білім үшін қалады. Диссоциативті амнезия, әдетте, психикалық жарақаттың нәтижесі болып табылады.
- Локализацияланған амнезия - пациент шектеулі уақыт кезеңінде орын алған барлық нәрсені ұмытады.
- Тандамалы амнезия - науқас шектеулі уақыт кезеңінде болған кейбір оқиғаларды ұмытпайды.
- Жалпыланған амнезия - пациент шектеулі уақыт кезеңінде болған және бұрын болған кейбір оқиғаларды ұмытпайды.
- Үздіксіз амнезия - пациент жаңа оқиғаларды еске түсіруді тоқтатады, сондай-ақ ескі заттардың бір бөлігін ұмытады. Диссоциативті амнезиямен, бұл өте сирек.

- 7. Диссоциативті фуга - диссоциативті амнезияға қарағанда анағұрлым ауыр ауру. Пациенттер диссоциативті фуга күтпеген жерден басқа жерге кетіп, олардың өмірбаянын және жеке деректерін ұмытпайды. Кейде олар жаңа атауға және жаңа жұмысқа орналасады. Диссоциативті фуга бірнеше сағаттан бірнеше айға, кейде ұзағырақ созылады, содан кейін науқастар өздерінің өткендерін кенеттен есіне түсіреді. Сонымен қатар, олар фьюгер кезінде болғандарды ұмыта алады.
- 8. Балалардың амнезиясы - барлық адамдарға нәресте кезіндегі және ерте жастағы балалармен болған жағдайды есте сақтау қабілетсіздігі. Себептер мидың тиісті учаскелерінің дамымауында болуы мүмкін.
- 9. Кейінгі гипнозды амнезия - бұл гипноз кезінде болған жағдайды еске түсіру мүмкін емес.

III. Психогендік амнезия

Оларда органикалық негіз жоқ және қорғаныш механизмдерінің әрекеті нәтижесінде пайда болады.

-Кейінгі гипнотикалық амнезия.

-Истерика амнезия - Жан-Мартин Шарко, Пьер Жанет, Йозеф Врегер және Зигмунд Фрейд есімдерімен байланысты истерика амнезия тұжырымдамасын әзірлеу. невроз аудару байланысты ретінде бұрын ұғымдардың ішкі құрылымдық келіспеушіліктерді *psihoanalitichsekim* және регрессиялық либидо эдиповых фазасы объектілерін дамыту бойынша, истерия жарақаттық (жарақаттанған немесе тәжірибесі төтенше стресс туындаған) шығу және истерия ажырата білу керек. Травматикалық табиғаттың истериалды амнезиясы диссоциацияланудың қорғаныс механизмінің әрекетіне байланысты. Немесе истерической көшірудегі амнезия, қайшылықты тартымдылықтың өкілдері мен туындыларына бағытталған репрессияның әсерінен туындады.

Гипноз мемлекеттік - Шарко және Врегер тұжырымдамасына сәйкес, кейбір адамдар үшін травматикалық жағдайды тәжірибесі бар деп аталатын *gipnoidное* мемлекеттік бар. Бұл өзгертілген күйде, осы жағдайдың тәжірибесіне сәйкес келетін жады элементтері кодталады. Кейбір жағдайларда кейінірек автобиографиялық естеліктер жүйесінің қалған бөлімдерімен байланыссыз байланыссыз тәуелсіз құрылымды құрайтын осы естеліктер еркін түрде ойнатыла алмайды. Олардың қолжетімділігі тек гипноздық және транс трансаты арқылы жететін сананың өзгеру жағдайында ғана мүмкін.

Рақымшылық әрекеті туындаған амнезия, психоаналитикалық тұжырымдамаларға сәйкес, репрессиялық материал туралы хабардар болу арқылы жеңе алады. Соңғы аналитикалық жұмыста еркін қауымдастықтардың әдісін қолдану арқылы қол жеткізіледі.

- Фуговая амнезия - табиғатта диссоциативті амнезия. Психогенді амнезияның бұл түрі психикалық зақымдану жағдайында немесе шамадан тыс стрессте диссоциативті фуга-реакцияға ұшырайды. Диссоциативті фуга басты ерекшелігі кенеттен жоспардан тыс кету. Диссоциативті фуга динамикасы амнезияның қосарлы кедергісі арқылы өту арқылы сипатталады. кедергі тыс жеке тұлғаның өткен өміріне байланысты маңызды жеке ақпаратты және естеліктер қалады, ал бірінші amnesic кедергі, дереу фуга басталғаннан кейін орын алады. Бірінші амнести тосқауыл жеке адамның жеке басын өзгертуге сәйкес келеді. Екінші amnesic кедергі кезде кері естеліктер бірінші amnestic кедергі демалу үшін фуга мемлекеттің тоқтатылғаннан кейін туындайды және фуга мемлекет кезінде орын алатын оқиғалар туралы естеліктер ыдыраған жатыр. Екінші амнестик тосқауылдың өтуімен «фюч» жеке басын сәйкестендіру жоғалып кетеді және жеке тұлғаның бұрынғы сәйкестігі қайтарылады.

- Бірнеше тұлғалық - диссоциативным бұзылуы, айтарлықтай ересек (оларды алмастыратын әдетте ата-аналары немесе адам) бар қарым-қатынас тұрғысында созылмалы балалық шағы психикалық жарақат болып негізгі этиологиялық факторы. бірнеше тұлғалық (бұзылуы немесе DSM-IV Ажыраған сәйкестілік) бұзылысы кейде қате шизофрения ретінде диагностикаланады. RML (MDR) үшін жарақаттық балалық жағдайларда, және деп аталатын коммутация кезінде орын алған оқиғалардың сериясы ретінде амнезия бірнеше эпизодтары сипатталады, бұл бір өзгертуге-тұлғасын кезде, болып табылатын жеке тұлға басқа ALTER-тұлғасын мінез-құлқына бақылау берілген. Dissociative fugue сияқты, RML (РДИ) бар амнезия, әдетте, диссоциативті болып табылады. көптеген жағдайларда Диссоциациялық амнезия (мысалы, бас миының қабілеті нашар жұмыс істеуі сүйемелдеуімен емес, егер бар болса) қайтымды болып табылады. Диссоциацияланған материалды қайта құру әдетте толық немесе өздігінен немесе гипнотизаторлық және транс әдістерін қолданады.

IV. Ресейде анықталған амнезияның ерекше түрі

Орталықтың төтенше психиатрия және төтенше жағдайлар бөлімінің бастығы. Серб университетінің профессоры Зураб Кекелидзе 2003 жылы психиатрияда тіркелмеген, есте сақтау қабілетінің бұзылуы бар кем дегенде 14 адамды білетіндігін айтты. Адамдар кенеттен басқа елді мекенде тұрып, кім екенін және онда олар өмір сүрді. Олардың барлығы 18 жастан 45 жасқа дейінгі ер адамдар. 2002 жылдың күзінде Орталықта. Мұндай адамдар үшін сербше арнайы бөлім құрылды. 2006 жылы осы мәселе бойынша Ресей Федерациясының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінде арнайы кездесу өткізілді. Бұл елдерде кейбір белгісіз химиялық заттардың әсерінен туындаған деп болжануда.

5. Әлеуметтік амнезия

Әлеуметтік амнезия - бұл әлеуметтік термин, әлеуметтік жадтың бұзылуын, өзінің тарихымен, ата-бабаларымен ел азаматтарының білмеуін немесе бұрмаланған білуін білдіреді.

***Назарларыңызға
а рахмет***